

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 420/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. júna 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Milanom Kuzmom, Advokátska kancelária JUDr. Katunský, JUDr. Kuzma a spol., Floriánska 16, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 241/2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. apríla 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Milanom Kuzmom, Advokátska kancelária JUDr. Katunský, JUDr. Kuzma a spol., Floriánska 16, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 241/2010.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že na okresnom súde pod sp. zn. 12 C 241/2010 od 29. septembra 2010 prebieha konanie vo veci ochrany osobnosti, v ktorej je on žalobcom. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom z 23. septembra 2014: *«I. Odporca v 1. rade je povinný v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku sa navrhovateľovi písomne ospravedlniť listom nasledovného znenia: „V nami vydanej knihe „Mafia na Slovensku - Osudy bossov [REDAKOVANÉ] éry“, ktorá bola vydaná ako 199 publikácia a napísal ju p. [REDAKOVANÉ] je na stranách 189-190 uvedené: „Aké ľahké je vraždiť, keď ... máte za chrbtom ochotných advokátov. Jeden vám vydá inštrukcie a vyplatí peniaze za vraždu, druhý ochotne poskytne alibi. Tým druhým bol [REDAKOVANÉ]. „Musel“ zasiahnuť, lebo primitív [REDAKOVANÉ] kašlal na všetky profesionálne pravidla nájomných vrahov a tak ho po streľbe na [REDAKOVANÉ] nebolo ťažké chytiť. A v tej chvíli pribehol na pomoc advokát [REDAKOVANÉ]. Adamčovi na súdnych pojednávaniach v rokoch 2003 a 2005 opakovane dosvedčil, že [REDAKOVANÉ] na [REDAKOVANÉ] nemohol strieľať, pretože bol v ten deň v budove trebišovského súdu. Niet sa čo čudovať, že [REDAKOVANÉ] vyšiel z týchto pojednávanií ako nevinný a vraždil ďalej“. Uvedené skutočnosti týkajúce sa p. [REDAKOVANÉ] nie sú pravdivé, pretože ten ako svedok v trestných veciach [REDAKOVANÉ] na žiadnom súde, teda ani na Krajskom súde v Banskej Bystrici a ani na Najvyššom súde SR v rokoch 2003 a 2005 a ani nikdy pred nijakým súdom ako svedok vypočutý nebol, to platí aj na trestnú vec poškodeného [REDAKOVANÉ]*

Autor knihy si pravdivosť uvedených tvrdení neoveril.

Za toto nepravdivé tvrdenie sa [REDAKOVANÉ] ospravedľujeme.

II. Odporca v 1.rade je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 2.500 Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti návrh voči odporcovi v 1. rade zamietam.

IV. Súd návrh voči odporcovi v 2. rade v celom rozsahu zamietam.»

Proti rozsudku z 23. septembra 2014 podali odvolania sťažovateľ aj žalovaný v 1. rade.

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením zo 4. mája 2016 č. k. 9Co 252/2015-597 rozhodol tak, že zrušil rozsudok vo vyhovujúcom výroku, v časti zamietajúceho výroku ohľadom nepriznania nemajetkovej ujmy, vo výroku o trovách konania vo vzťahu k žalovanému v 1. rade a vo výroku o trovách konania štátu a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Uznesenie krajského súdu zo 4. mája 2016 bolo okresnému súdu doručené 9. júna 2016.

Okresný súd v namietanom konaní dlhodobo nekonal, preto sťažovateľ 10. marca 2017 podal v zmysle § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu.

Podpredsedníčka okresného súdu v odpovedi na sťažnosť sťažovateľa konštatovala, že jeho sťažnosť je dôvodná. K odpovedi priložila vyjadrenie sudcu [REDAKOVANÉ] z 20. marca 2017, ktorý oznámil, že predpokladaný termín pojednávania je v októbri alebo v novembri 2017.

Podľa sťažovateľa prerokovávaná vec nie je právne ani skutkovo zložitá. Ide o štandardnú agendu všeobecných súdov a sťažovateľ nijakým spôsobom neprispel k neúmernej dĺžke konania. Skôr naopak, promptne reagoval na výzvy súdu, bol procesne aktívny a podal sťažnosť kvôli prietahom v konaní.

Sťažovateľ namieta, že postupom okresného súdu v namietanom konaní dochádza k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručenom v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručenom v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1) Základné práva [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl.48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl.6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd v konaní vedenom na Okresnom súde v Trebišove pod sp. zn. 12C/241/2010 boli porušené.

2) Okresnému súdu Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 12C/241/2010 prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

3) [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie v sume 6.500€, ktoré je Okresný súd Trebišov povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4) [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ktorú je Okresný súd Trebišov povinný vyplatiť na účet jeho advokáta JUDr. Milana Kuzmu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Sťažovateľ namieta, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 241/2010 došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

V konaniach o s'ťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých s'ťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou vyžaduje preukázanie podania s'ťažnosti predsedovi príslušného súdu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa § 62 a nasl. zákona o súdech. Takúto s'ťažnosť totiž ústavný súd považuje za účinný prostriedok ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ktorý vzhľadom na subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd treba využiť pred podaním s'ťažnosti ústavnému súdu (porovnaj napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť tohto právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými priet'ahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných priet'ahov a ustanovuje za také priet'ahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdech v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania s'ťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené priet'ahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje s'ťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti“. Napokon podľa § 64 ods. 3 zákona o súdech „Ak orgán poverený vybavovaním s'ťažnosti zistí, že s'ťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky“.

Ústavný súd vo svojej predchádzajúcej judikatúre viackrát poukázal aj na to, že ak orgán štátnej správy súdov uzná sťažnosť na prieťahy v konaní za dôvodnú, nemusí to viesť bez ďalšieho k prijatiu v nadväznosti na to podanej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy (§ 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde) na ďalšie konanie, pretože ústavný súd, pridržiavajúc sa doterajšej judikatúry, považuje za potrebné poskytnúť všeobecnému súdu časový priestor na prijatie opatrení s cieľom nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (IV. ÚS 78/07, IV. ÚS 59/08, IV. ÚS 27/09, III. ÚS 805/2016).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal sťažnosť na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch predsedovi okresného súdu 10. marca 2017. V odpovedi z 23. marca 2017 podpredsedníčka okresného súdu uviedla, že sťažnosť považuje za dôvodnú. Prílohu jej odpovede tvorilo aj vyjadrenie konajúceho sudcu [REDAKOVANÉ], v ktorom uviedol dôvody, pre ktoré dosiaľ pojednávanie vo veci nenariadil. Podľa jeho vyjadrenia predpokladaný termín pojednávania je v októbri alebo v novembri 2017.

Lustráciou spisu okresného súdu ústavný súd zistil, že podpredsedníčka okresného súdu 18. apríla 2017, teda po podaní sťažnosti sťažovateľa na prieťahy v konaní, nariadila konajúcemu sudcovi konať bezodkladne a správu o stave konania mu uložila predložiť na kontrolu k 31. júlu 2017.

Sťažovateľ ale už 21. apríla 2017 podal sťažnosť na prieťahy v konaní na ústavný súd.

Neušlo pozornosti ústavného súdu, že sťažovateľ v priebehu celého konania sťažnosť na prieťahy v konaní predsedovi okresného súdu nepodal. Urobil tak až po siedmich rokoch od podania žaloby (po meritórnom rozhodnutí okresného súdu).

Podanie sťažnosti ústavnému súdu len mesiac po odpovedi podpredsedníčky okresného súdu na jeho sťažnosť nesvedčí o snahe sťažovateľa skutočne sa domôcť nápravy v postupe konajúceho súdu, ale naopak, vykazuje znaky kalkulácie.

Ústavný súd konštatuje, že okresný súd po podaní sťažnosti urobil opatrenia smerujúce k tomu, aby vo veci zákonný sudca konal, teda prostredníctvom sťažovateľovej

sťažnosti sa zabezpečila efektívna ochrana jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec odôvodnenia tohto uznesenia ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že v prípade, ak bude okresný súd v ďalšom období v namietanom konaní bez relevantného dôvodu nečinný, resp. v ňom bude postupovať neefektívne, nič nebráni sťažovateľovi, aby opätovne podal sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorou sa bude domáhať ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2017